

پرسش ۱

ثابت کنید از میان هر 2^{n+1} عدد طبیعی می توان 2^n عدد را طوری انتخاب کرد که مجموعشان بر 2^n بخش پذیر باشد.

راه حل.

روی n استقرا می کنیم. برای پایه $n = 1$ باید از هر $2^{1+1} = 4$ عدد، $2^1 = 2$ عدد یافت که مجموعشان بر $2^1 = 2$ بخش پذیر باشد. به وضوح طبق اصل به وضوح طبق اصل لانه کبوتری می توان دو عدد از بین چهار عدد یافت که زوجیت یکسان داشته و مجموعشان بر 2 بخش پذیر است. پس پایه ی استقرا برقرار است.

حال فرض کنید حکم استقرا برای k برقرار باشد. ثابت می کنیم برای $k + 1$ نیز برقرار است. $2^{(k+1)+1}$ عدد را به دو قسمت تقسیم می کنیم که هر قسمت 2^{k+1} عدد دارد. طبق فرض استقرا در هر یک از این گروه ها 2^k عدد یافت می شود که مجموعشان بر 2^k بخش پذیر است. پس از هر یک از این گروه ها، 2^k عدد باقی می ماند که روی هم می شود 2^{k+1} عدد. طبق فرض استقرا از بین این اعداد 2^k عدد یافت می شود که مجموع آن ها بر 2^k بخش پذیر باشد. پس ما سه مجموعه 2^k تایی از اعداد را پیدا کردیم که مجموعشان بر 2^k بخش پذیر است. این مجموعه ها را با S_1, S_2, S_3 نشان داده، و تعریف می کنیم $\phi_i = \sum_{a \in S_i} a$. داریم $\phi_1 = 2^k \phi'_1$ ، $\phi_2 = 2^k \phi'_2$ ، $\phi_3 = 2^k \phi'_3$ ، طبق اصل لانه کبوتری دو تا از ϕ'_i ها زوجیت یکسان دارند (*). فرض کنید این دو ϕ'_1, ϕ'_2 باشند. داریم:

$$\phi_1 + \phi_2 = 2^k \phi'_1 + 2^k \phi'_2 = 2^k (\phi'_1 + \phi'_2) \stackrel{(*)}{=} 2^k (2t) = 2^{k+1} t$$

پس 2^{k+1} مجموع ϕ_1 و ϕ_2 را می شمارد. پس مجموعه ی $S = S_1 \cup S_2$ که مجموعه ای 2^{k+1} عضوی است، در شرط مسئله صدق می کند و ما از بین $2^{(k+1)+1}$ عدد، 2^{k+1} تا پیدا کردیم که مجموعشان بر 2^{k+1} بخش پذیر باشد. این استقرا را کامل می کند.

پرسش ۲

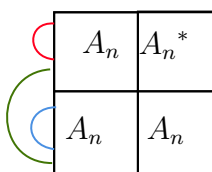
ثابت کنید به ازای هر عدد n طبیعی جدولی $2^n \times 2^n$ وجود دارد که با اعداد ۰, ۱ پر شده باشد و هر دو سطر دقیقاً در 2^{n-1} خانه اختلاف داشته باشند.

راه حل.

برای $n = 1$ جدول به شکل

۱	۰
۱	۱

را ارائه می کنیم. فرض می کنیم حکم برای n برقرار باشد. جدول آن را A_n می نامیم. همچنین جدول A_n^* را جدولی تعریف می کنیم که تمام اعداد آن برعکس A_n باشد (۱ برعکس ۰ است) ادعا می کنیم جدول مناسب برای $n + 1$:

است. باید سه حالت مختلف را چک کنیم:

(۱) دو سطر از نیمه ی پایین (فلش آبی): طبق فرض استقرا در خانه های نیمه ی راست، 2^{n-1} تفاوت و در خانه های نیمه ی چپ هم 2^{n-1} تفاوت داریم در نتیجه در کل 2^n تفاوت داریم.

(۲) دو سطر از نیمه ی بالا (فلش قرمز): طبق فرض استقرا در خانه های نیمه ی راست، 2^{n-1} تفاوت و در خانه های نیمه ی چپ هم 2^{n-1} تفاوت داریم در نتیجه در کل 2^n تفاوت داریم.

(۳) یک سطر از نیمه ی بالا و یک سطر از نیمه ی پایین (فلش سبز):

حالت اول: دو سطر دقیقاً 2^n سطر فاصله داشته باشند که در نتیجه در خانه های سمت راست دقیقاً 2^n تفاوت داریم و در خانه های سمت چپ یکسانند. در نتیجه در کل 2^n تفاوت داریم.

حالت دوم: دو سطر $k \neq 2^n$ سطر فاصله داشته باشند در نتیجه در خانه های سمت راست 2^{n-1} تفاوت و در خانه های نیمه ی چپ هم 2^{n-1} تفاوت داریم که در نتیجه 2^n تفاوت داریم.

علت (۲) و حالت دوم (۳):

چون هر سطر A_n با سطر دیگرش در 2^{n-1} خانه تفاوت داشته و در 2^{n-1} خانه یکسان است. پس A_n^* هم به جز در سطر متناظر، با A_n در 2^{n-1} خانه یکسان بوده و در 2^{n-1} خانه تفاوت دارد. از آنجا که A_n^* برعکس A_n است، هر دو سطر A_n^* نیز دقیقاً در 2^{n-1} خانه تفاوت دارند.

پس حکم برای $n + 1$ نیز برقرار است و مسئله حل می شود.

پرسش ۳

n گلوله با وزن‌های مختلف و یک ترازوی دو کفه‌ای داریم. ثابت کنید با $2 - \lceil \frac{3n}{4} \rceil$ بار استفاده از ترازو می‌توانیم سبک‌ترین و سنگین‌ترین گلوله‌ها را پیدا کنیم.

راه حل.

برای پایه $n = 2$ به وضوح با

$$c_2 = \frac{3 * 2}{4} - 2 = 1$$

بار وزن کردن به سنگین‌ترین و سبک‌ترین وزنه میرسیم. برای پایه $n = 3$ نیز باید هر دو تا از آن‌ها را با هم مقایسه کنیم که میشود ۳ وزن کردن که دقیقاً برابر است با $2 - \frac{3*3}{4} = c_3$ حال فرض کنید برای هر $1 \leq k \leq n$ حکم برقرار باشد. میخواهیم ثابت کنیم برای $n + 1$ نیز برقرار است. $n + 1$ وزنه را به دو بخش ۲ وزنه ای و $n - 1$ وزنه ای تقسیم میکنیم. میدانیم با $2 - \frac{3(n-1)}{4}$ وزن کردن به دو وزنه ی سنگین و سبک این $n - 1$ وزنه میرسیم. حال دو وزنه ی دیگر را مقایسه کرده، وزنه سنگین تر را با سنگین‌ترین وزنه $n - 1$ وزنه قبلی و وزنه سبکتر را با سبکترین وزنه $n - 1$ وزنه قبلی مقایسه میکنیم. پس با سه وزن کردن دیگر به خواسته ی مسئله میرسیم. پس کل وزن کردن‌های ما برابر $2 + 3 - \frac{3(n-1)}{4} = c_{n-1}$ است. از طرفی :

$$c_{n-1} = \frac{3(n-1)}{4} - 2 + 3 = \frac{3(n-1)}{4} + 3 - 2 = \frac{3(n-1)+3*2}{4} - 2 = \frac{3(n+1)}{4} - 2 = c_{n+1}$$

که برابر حکم مسئله است. با دو پایه $n = 2, 3$ نیز، حکم برای تمام اعداد زوج و فرد اثبات میشود.

پرسش ۴

آ) آیا می‌توان اعداد ۱ تا n را طوری روی یک خط چید به طوری که میانگین هیچ دو عددی بینشان نیامده باشد؟
 ب) نشان دهید بی نهایت عدد طبیعی n وجود دارد که بتوان اعداد $1, 2, \dots, n^2$ را در یک جدول $n \times n$ قرار داد طوری که میانگین هیچ دو عددی در کوچک ترین مستطیل شامل این دو عدد قرار نگیرد.
 راه حل.

آ.

عمل خواسته شده را برای $n = 2^k$ ها اثبات میکنیم. برای باقی اعداد m کافی است اولین عدد $n = 2^k$ را در نظر گرفته و اعداد اضافه آن را پاک کنیم. پایه استقرا برای $k = 1$ بدیهی است. فرض کنید حکم برای k برقرار باشد، ثابت میکنیم برای $k+1$ نیز برقرار است. میخواهیم اعداد $1, 2, 3, \dots, 2^{k+1}$ را در یک ردیف بچینیم طوری که میانگین هیچ دو تا از آنها بینشان نباشد. میدانیم این کار را میتوان برای اعداد $1, 2, 3, \dots, 2^k$ انجام داد. فرض کنید دنباله متناظر این اعداد a_1, a_2, \dots, a_{2^k} باشد، ادعا میکنیم دنباله متناظر اعداد $1, 2, 3, \dots, 2^{k+1}$

$1, 2, \dots, 2^k, a_1, a_1 + 2^k, a_2, a_2 + 2^k, \dots, a_{2^k}, a_{2^k} + 2^k$ ، (دقت کنید که اعداد $1, \dots, 2^{k+1}$ همان اعداد $1, 2, \dots, 2^k$ هستند که با 2^k جمع شده اند.) حال ثابت میکنیم برای هر دو عدد این دنباله، میانگینشان بینشان قرار ندارد. الف: دو عدد به فرم a_i, a_j : طبق فرض استقرا، میانگینشان بینشان قرار ندارد. ب: دو عدد به فرم $a_i + 2^k, a_j + 2^k$: چون اعداد a_1, a_2, \dots, a_{2^k} همان اعداد a_1, a_2, \dots, a_{2^k} اند که با 2^k جمع شده اند، تمام خواص دنباله a_1, a_2, \dots, a_{2^k} برای این دنباله برقرار است. پس طبق فرض استقرا، میانگینشان بینشان قرار ندارد. ج: یک عدد به فرم a_i و عدد دیگر به فرم $a_j + 2^k$: میانگین =

$$\frac{a_i + a_j + 2^k}{2} = \frac{a_i + a_j}{2} + 2^{k-1} = a_l + 2^{k-1}$$

از آنجا که a_l میانگین a_i, a_j است بینشان قرار ندارد. همچنین میدانیم طبق الگوریتم $a_l + 2^{k-1}$ درست سمت راست a_l است. پس $a_l + 2^{k-1}$ نیز بین a_i, a_j قرار ندارد و در نتیجه بین $a_i, a_j + 2^k$ نیز قرار ندارد و حل ما تکمیل میشود.

ب.

۴	۳
۲	۱

ثابت میکنیم برای هر $n = 2^k$ میتوان این کار را انجام داد. پایه استقرا $k=1$:

فرض میکنیم حکم برای k برقرار است. جدول آن را A_k مینامیم. ادعا میکنیم جدول زیر برای $k+1$ مناسب است:

$4A_k$	$4A_k - 1$
$4A_k - 2$	$4A_k - 3$

حالات زیر را بررسی میکنیم.

۰:

دو عدد از یک بخش $4A_k, \dots, 4A_{k-3}$: طبق فرض استقرا میانگینشان بینشان نیست.

۱:

یک عدد از $4A_{k-1}$ یا $4A_{k-3}$ و یک عدد از $4A_k$ یا $4A_{k-2}$: میانگین غیرصحیح دارند.

۲:

یک عدد از $4A_k$ و یک عدد از $4A_{k-2}$:

$$a = 4k \in 4A_k$$

$$b = 4k' - 2 \in 4A_{k-2}$$

$$\rightarrow \frac{a+b}{2} = \frac{4k + 4k' - 2}{2} = 2k'' - 1 \in 4A_{k-1} \quad \text{or} \quad 4A_{k-3}$$

:۳

یک عدد از $4A_{k-1}$ و یک عدد از $4A_{k-3}$:

$$a = 4k - 1 \in 4A_{k-1}$$

$$b = 4k' - 3 \in 4A_{k-3}$$

$$\rightarrow \frac{a+b}{2} = \frac{4k + 4k' - 1 - 3}{2} = 2k'' - 2 \in 4A_k \quad \text{or} \quad 4A_{k-2}$$

پس میانگین این دو عدد در بخشی مجزا از آنان است. پس در تمامی حالات حکم برقرار بوده و مثال ارائه شده برای بی نهایت k طبیعی صحیح میباشد.

پرسش ۵

فرض کنید اعداد طبیعی w_1, w_2, \dots, w_n وزن n وزنه باشند. به این مجموعه از وزنه‌ها کامل می‌گوییم اگر برای هر عدد طبیعی W که کوچک‌تر از $w_1 + w_2 + \dots + w_n$ است، مجموع وزن تعدادی از این وزنه‌ها برابر W شود. ثابت کنید اگر از یک مجموعه وزنه‌ی کامل، یک وزنه با سنگین‌ترین وزن را حذف کنیم، مجموعه وزنه‌ی باقی‌مانده نیز کامل است. راه حل.

ادعا: مجموعه $w_1 \leq w_2 \leq \dots \leq w_n$ کامل است اگر و تنها اگر $w_1 = 1$ و برای هر $i \geq 2$ $w_i \leq \sum_{j=1}^{i-1} w_j + 1$ باشد. اگر $w_1 > 1$ باشد عدد ۱ توسط وزنه‌ها تولید نمی‌شود. اگر هم برای i ای، $w_i > \sum_{j=1}^{i-1} w_j + 1$ باشد، آنگاه عدد $\sum_{j=1}^{i-1} w_j + 1$ هیچگاه تولید نمی‌شود. پس این شرط لازم است. حال ثابت می‌کنیم کافی است. پایه استقرا برای $n = 1$ است که بدیهی می‌باشد. حال فرض کنید برای n حکم برقرار است. یعنی اگر $w_1 \leq w_2 \leq \dots \leq w_n$ کامل باشند، $w_1 \leq w_2 \leq \dots \leq w_{n+1}$ نیز کامل است و برای هر $w \leq \sum_{i=1}^n w_i$ ، میتوان w را به صورت جمع تعدادی w_i نوشت. حال باید ثابت کنیم برای $w \leq \sum_{i=1}^{n+1} w_i$ نیز میتوان این کار را با $n + 1$ وزنه انجام داد. از کل نامساوی‌ها مقدار w_{n+1} را کم می‌کنیم:

$$\sum_{i=1}^n w_i - w_{n+1} < w - w_{n+1} = W' \leq \sum_{i=1}^n w_i$$

سمت چپ نامساوی نیز چون $w_{n+1} \leq \sum_{j=1}^n w_j + 1$ است، مینیمم ۱- دارد. پس داریم

$$0 \leq W' \leq \sum_{i=1}^n w_i :$$

اگر w' برابر صفر شود، برای ساخت w تنها از وزنه w_{n+1} استفاده می‌کنیم. در باقی حالات می‌توانستیم w' را به صورت مجموعی از اعضای $w_1 \leq \dots \leq w_n$ بنویسیم. حال تنها w_{n+1} را نیز به آنها اضافه می‌کنیم تا به وزن w برسیم. پس توانستیم تمام وزن‌های کمتر از $\sum_{i=1}^{n+1} w_i$ را با $w_1 \leq \dots \leq w_{n+1}$ بسازیم و این مجموعه یک مجموعه کامل است که با حذف w_{n+1} نیز کامل می‌ماند. این حکم را نتیجه می‌دهد.

پرسش ۶

یک جدول $n \times m$ داریم که هر خانه‌ی آن با یکی از رنگ‌های آبی یا قرمز رنگ شده است. ثابت کنید هرطور که این رنگ‌آمیزی اتفاق بیفتد، یکی از رنگ‌ها هست که بتوانیم با یک وزیر از یکی از خانه‌های آن شروع کنیم و بدون توقف در خانه‌های رنگ مخالف به همه‌ی خانه‌های آن رنگ برویم.

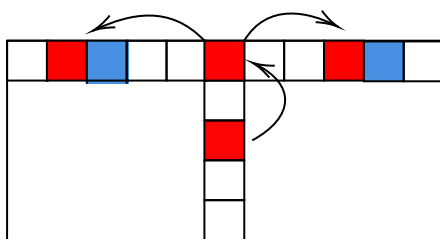
راه حل.

روی تعداد سطر یا ستون‌های جدول استقرا می‌زنیم. برای حالت پایه، برای m دلخواه فرض کنید جدول $m \times 1$ باشد. به وضوح با شروع از یک نقطه، با حرکات افقی به سادگی می‌توانیم به تمام خانه‌های هم‌رنگ برسیم. حال فرض کنید حکم برای جدول $m \times n$ درست است. می‌خواهیم ثابت کنیم برای جدول $m \times (n+1)$ نیز درست است. اگر سطر اضافه شده تک رنگ باشد حکم بدیهی است (یا لازم نیست به آن وارد شویم یا از همه جا می‌توانیم به آن وارد شویم) پس فرض می‌کنیم سطر اضافه شده دو رنگ باشد. فرض کنید جدول قبلی را می‌توانستیم با یک وزیر روی خانه‌های قرمز پیمایش کنیم. یک خانه قرمز از بالاترین سطر در نظر بگیرید. دو حالت داریم:

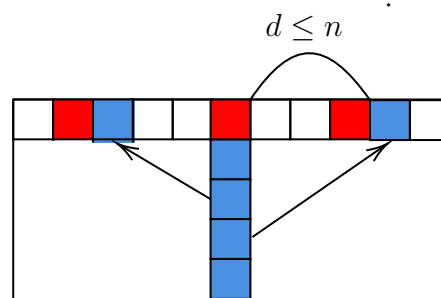
الف) خانه‌ی قرمز در ستون آن وجود دارد: مطابق شکل از آن خانه قرمز (که طبق فرض استقرا می‌توان به آن رفت) با حرکت عمودی به سطر بالایی رفته و سپس با حرکات افقی در آن سطر به تمام خانه‌های قرمز می‌رویم.

ب) خانه‌ی قرمز جز همین خانه در ستون آن وجود نداشته باشد: در این حالت به وضوح، با پیمایش در خانه‌های آبی با حرکات عمودی در این سطر و حرکات افقی از آن‌ها، می‌توان کل خانه‌های آبی جدول $m \times n$ سابق را دید. حال دقت کنید که از این ستون می‌توان به تمام خانه‌های بالا که در فاصله $d \geq n$ از خانه قرمز ما هستند رفت. اگر تمامی این خانه‌ها قرمز بودند و از این ستون آبی نمی‌توانستیم به آنها برویم، الگوریتم را برای تک‌تک آنها اجرا می‌کنیم تا یک خانه آبی پیدا شود که با حرکت اریب بتوان به آن رفت. این روند، قابلیت رفتن به سطر بالا را تضمین کرده و استقرا ثابت می‌شود.

الف:

ب:

پرسش ۷

ایره‌ای با ۲۰۲۰ نقطه روی آن داریم. نقاط آن به دلخواه با ۲۰ رنگ، رنگ شده است. ما می‌توانیم وترهایی بین این نقاط را به هم وصل کنیم که

(۱) دو سر هر وتر هم‌رنگ باشند.

(۲) وترها یکدیگر را قطع نکنند. (حتی در نقاط روی دایره)

ثابت کنید می‌توانیم لااقل ۱۰۰ وتر رسم کنیم.

راه حل.

ادعا: برای هر p راس که با c رنگ به هم وصل می‌شوند می‌توان $\frac{p-c}{c}$ وتر رسم کرد که در آن p مضربی صحیح از c است. $(p = nc)$

برای حالت پایه $p = 2c$ ، به وضوح می‌توان $\frac{2c-c}{c} = 1$ وتر بین دو راس وصل کرد.

حال فرض کنید حکم برای $1 - n$ برقرار است. به وضوح طبق اصل لانه کبوتری، رنگی داریم که بیشتر مساوی n راس را رنگ کرده است. فرض کنید این رنگ سیاه است. چند حالت را بررسی می‌کنیم.

الف) دقیقاً n راس سیاه داریم. اگر دو راس سیاه داشتیم که بیش‌از‌کمتر مساوی $2 - c$ راس بود، باقی شکل (به جز این ۲ راس و رئوس بینش)، طبق فرض استقرا $2 - n$ یال هم‌رنگ داشته که با وصل کردن دو راس سیاه، به $1 - n$ یال هم‌رنگ می‌رسیم که همان $\frac{nc-c}{c}$ است.

اگر به ازای هر دو رأس سیاه، بین آن‌ها دقیقاً $1 - c$ راس بود، هر راس سیاه را به صورت ساعت‌گرد به نزدیک‌ترین راس سیاه وصل می‌کنیم. با این روش، $\lfloor \frac{n}{2} \rfloor$ یال کشیده می‌شود. اگر تمام این بخش‌های کوچک را کنار بگذاریم، $(c - 1) \lfloor \frac{n}{2} \rfloor$ راس که با $c - r$ راس رنگ شده‌اند باقی می‌ماند.

طبق فرض استقرا بین این رئوس می‌توان $1 - \lfloor \frac{n}{2} \rfloor$ یال رسم کرد که با $\lfloor \frac{n}{2} \rfloor$ یال که از قبل کشیده‌ایم می‌شود $1 - n$ یال.

ب) بیش از n راس سیاه داریم: در این حالت طبق اصل لانه کبوتری قطعا دو راس سیاه مجاور یافت می‌شود که بیش‌از‌کمتر یا مساوی $2 - c$ راس داشته باشیم. این مشابه حالت الف است و حل مسئله به پایان می‌رسد.

پرسش ۸

فرض کنید $n \geq 4$ عددی طبیعی باشد. اعداد طبیعی x_1, x_2, \dots, x_n دور یک دایره با همین ترتیب قرار گرفته اند طوری که هر عدد مجموع دو عدد مجاورش را می‌شمارد. یعنی

$$\frac{x_{i-1} + x_{i+1}}{x_i} = k_i$$

برای هر i عددی صحیح است. $x_0 = x_n, x_{n+1} = x_1$ ثابت کنید

$$2n \leq k_1 + k_2 + \dots + k_n < 3n.$$

راه حل.

ابتدا سمت چپ نامساوی را ثابت می‌کنیم:

$$\sum_{i=1}^n k_i = \sum_{i=1}^n \frac{a_{i+1} + a_{i-1}}{a_i} = \sum_{i=1}^n \frac{a_{i+1}}{a_i} + \sum_{i=1}^n \frac{a_{i-1}}{a_i} = \sum_{i=1}^n \frac{a_i}{a_{i-1}} + \sum_{i=1}^n \frac{a_{i-1}}{a_i} \stackrel{AM-GM}{\geq} 2n$$

حال سمت راست آن را با استقرا ثابت می‌کنیم:

$$S_n = \sum_{i=1}^n \frac{a_{i+1} + a_{i-1}}{a_i} \stackrel{?}{<} 3n$$

حالت پایه برای $n = 3$:

$$\frac{a+b}{c} + \frac{b+c}{a} + \frac{c+a}{b} \stackrel{?}{<} q$$

حال بدون از دست دادن کلیات فرض کنید $a \geq b \geq c$. حالات زیر را داریم:

• $a = b = c$ بنابراین:

$$\sum_{cyc} \frac{a+c}{b} = b < q$$

• $a > b = c$ یا $a = b > c$ یا $a > b > c$: در این صورت داریم:

$$a > c, b \geq c \implies 2a = a + a > b + c \implies \frac{b+c}{a} < 2$$

از طرفی می‌دانیم عددی طبیعی $\frac{b+c}{a}$ پس داریم $\frac{b+c}{a} = 1 \iff b+c = a$ بنابراین:

$$\sum_{cyc} \frac{a+b}{c} = \frac{a}{a} + \frac{c+2b}{c} + \frac{b+2c}{b} = 1 + 1 + 2\frac{b}{c} + 1 + 2\frac{c}{b} = 3 + 2\left(\frac{c}{b} + \frac{b}{c}\right) (*)$$

از طرفی

$$\frac{a+b}{c} \in \mathbb{N} \rightarrow \frac{c+2b}{c} \in \mathbb{N} \implies 1 + 2\frac{b}{c} \in \mathbb{N} \implies \frac{b}{c} = \frac{1}{2}k, k \in \mathbb{Z}$$

از آنجا که $\frac{c}{b} \times \frac{b}{c} = 1$ پس $\{\frac{c}{b}, \frac{b}{c}\} = \{\frac{1}{2}, 2\}$ یا $\{1, 1\}$.
پس با جایگذاری آن‌ها به صورت $\frac{c}{b}, \frac{b}{c}$ در (*) خواهیم داشت:

$$\sum_{cyc} \frac{a+b}{c} = 3 + 4 \text{ or } 3 + 5 < 9$$

پس پایه استقرا برقرار است.

حال فرض کنید حکم برای $n-1$ برقرار است و داریم $S_{n-1} < 3(n-1)$. می‌خواهیم حکم را برای n ثابت کنیم. اگر $a_1 = \dots = a_n$ که $S_n = 2n$ می‌شود و مسئله حل است. فرض کنید حداقل دو تا از a_i ها فرق دارند. بیشترین آن‌ها را در نظر بگیرید. چون همه‌ی اعداد برابر نیستند یکی از این‌ها ماکسیمم همسایه‌ای کوچکتر از خود دارد. بدون از دست دادن

کلیات این عدد را a_n در نظر بگیرید. داریم: $2a_n > a_{n-1} + a_1 \iff \frac{a_1+a_{n-1}}{a_n} < 2$.
از طرفی ون $\frac{a_1+a_{n-1}}{a_n} \in \mathbb{N}$ است، داریم $\frac{a_1+a_{n-1}}{a_n} = 1 \iff a_n = a_{n-1} + a_1$. پس داریم:

$$\begin{aligned} S_n &= \frac{a_n + a_2}{a_1} + \frac{a_1 + a_3}{a_2} + \dots + \frac{a_{n-2} + a_n}{a_{n-1}} + \frac{a_{n-1} + a_1}{a_n} \\ &= \frac{a_1 + a_{n-1} + a_2}{a_1} + \frac{a_1 + a_3}{a_2} + \dots + \frac{a_{n-2} + a_{n-1} + a_1}{a_{n-1}} + \frac{a_{n-1} + a_1}{a_{n-1} + a_1} \\ &= 1 + \frac{a_{n-1} + a_2}{a_1} + \frac{a_1 + a_3}{a_2} + \dots + \frac{a_{n-2} + a_1}{a_{n-1}} + 1 + 1 = 3 + S_{n-1} < 3 + 3(n-1) = 3n \end{aligned}$$

پس حکم استقرا ثابت شد.

پرسش ۹

آیا جایگشت a_1, a_2, \dots از اعداد طبیعی وجود دارد که برای هر n داشته باشیم

$$n | a_1 + a_2 + \dots + a_n$$

(دنباله‌ی a_1, a_2, \dots یک جایگشت از اعداد طبیعی است اگر هر عدد طبیعی دقیقاً یک بار در این دنباله ظاهر شود).

راه حل.

قرار می‌دهیم $a_1 = 1$ به وضوح $1 | a_1$ پس پایه استقرای برقرار است. حال فرض کنید به ازای هر $1 \leq k \leq n$

$k | \sum_{i=1}^k a_i$ کوچکترین عددی که در بین اعداد a_1, a_2, \dots, a_n نیامده است را m بنامید.

حال چون $\gcd(n+1, n+2) = 1$ ، طبق قضیه‌ی باقی مانده چینی، دستگاه معادله‌ی هم‌نهستی زیر بی‌نهایت جواب برای x دارد.

$$x \equiv -(a_1 + \dots + a_n) \pmod{n+1} \quad (1)$$

$$x \equiv -(a_1 + \dots + a_n + m) \pmod{n+2} \quad (2)$$

کوچکترین این جواب‌ها که در بین a_1, \dots, a_n قرار ندارد را برابر a_{n+1} و m را برابر a_{n+2} قرار می‌دهیم. با توجه به (۱)، $n+1 | \sum_{i=1}^k a_i + x$ و با توجه به (۲)، $n+2 | \sum_{i=1}^k a_i + x + m$ ، حال از آنجا که در هر مرحله m کوچکترین عددی که تا کنون در دنباله قرار نگرفته انتخاب می‌شود، تمام اعداد طبیعی در دنباله‌ی $\{a_i\}_{i=1}^{\infty}$ می‌آیند و این دنباله وجود دارد.

پرسش ۱۰

فرض کنید a, b, c اعدادی طبیعی باشند که $a \neq c$ و $\frac{a}{c} = \frac{a^2 + b^2}{c^2 + b^2}$. ثابت کنید $a^2 + b^2 + c^2$ اول نیست.
راه حل.

$$\frac{a}{c} = \frac{a^2 + b^2}{c^2 + b^2} \Rightarrow ca^2 + cb^2 = ac^2 + ab^2 \Rightarrow ca^2 - ac^2 = ab^2 - cb^2 \Rightarrow ac(a - c) = b^2(a - c) \Rightarrow ac = b^2$$

(چون $a \neq c$)

پس داریم:

$$X = a^2 + c^2 + b^2 = a^2 + c^2 + b^2 + ac - ac = a^2 + c^2 + ac + ac - b^2 = (a+c)^2 - b^2 = (a+c+b)(a+c-b)$$

اگر داشته باشیم: $a + c - b > 1$

آنگاه سوال حل است زیرا توانستیم X را به شکل حاصل ضرب دو عدد بزرگتر از ۱ بنویسیم.

پس کافی است حکم سوال را در حالت $a + c - b = 1$ بررسی کنیم.

می‌دانیم:

$$a + c \geq 2\sqrt{ac} = 2\sqrt{b^2} = 2b \Rightarrow b + 1 = a + c \geq 2b \Rightarrow b = 1 \Rightarrow a + c = 2 \Rightarrow a = c = 1$$

که این تناقض است زیرا فرض سوال $a \neq c$ بود.

پرسش ۱۱

m, n اعداد طبیعی هستند به طوری که $mn|m^2 + n^2 + m$. ثابت کنید m مربع کامل است.

راه حل.

داریم:

$$\begin{aligned} m|mn \text{ و } mn|m^2 + n^2 + m \\ \Rightarrow m|m^2 + n^2 + m \Rightarrow m|n^2 \end{aligned}$$

اگر قرار دهیم:

$$\begin{aligned} \gcd(m, n) &= d \\ m &= dm' \\ n &= dn' \\ \gcd(m', n') &= 1 \end{aligned}$$

در آن صورت طبق لم اقلیدس خواهیم داشت:

$$m|n^2 \Rightarrow m'|dn'^2 \Rightarrow m'|d \quad (I)$$

از طرفی:

$$\begin{aligned} mn|m^2 + n^2 + m &\Rightarrow d^2 m' n' | d^2 m'^2 + d^2 n'^2 + dm' \\ &\Rightarrow dm' n' | dm'^2 + dn'^2 + m' \\ &\Rightarrow d | dm'^2 + dn'^2 + m' \Rightarrow d | m' \quad (II) \end{aligned}$$

$$(I) \Rightarrow m' \leq d$$

$$(II) \Rightarrow d \leq m'$$

$$(I), (II) \Rightarrow d = m'$$

$$\Rightarrow m = dm' = d^2$$

پرسش ۱۲

فرض کنید m, n اعدادی طبیعی باشند که $n \geq m$ ثابت کنید

$$\frac{(m, n)}{n} \binom{n}{m}$$

عددی صحیح است.

راه حل.

طبق قضیه بزو می دانیم وجود دارد x و y صحیح به طوری که:

$$xm + yn = \gcd(m, n)$$

در نتیجه می توان گفت:

$$\begin{aligned} \frac{\gcd(m, n)}{n} \binom{n}{m} &= \frac{xm + yn}{n} \binom{n}{m} = \frac{xm}{n} \binom{n}{m} + \frac{yn}{n} \binom{n}{m} = \frac{xm}{n} \frac{n!}{m!(n-m)!} + y \binom{n}{m} = \\ &= x \frac{(n-1)!}{(m-1)!((n-1)-(m-1))!} \binom{n}{m} + y \binom{n}{m} = x \binom{n-1}{m-1} + y \binom{n}{m} \end{aligned}$$

که می دانیم صحیح است.